



**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm Primvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)



AVGVSTINI BEROII

IVRISCONSULTI BONONIENSIS

CONSILIORVM

Volumen Primum.

S V M M A E.

- 1 Imperator in quo loco ualide coronari possit, & debeat, & an extra urbem Romanam.
- 2 Pontificis electio etiam in alio loco, quam in eo, in quo defunctus fuit, ualide fieri potest.
- 3 Corona Imperatoris quatuorplex, & in quo loco, quomodo, & à quibus illas accipiat, & num. 5.
- 4 Imperatoris coronatio non fit de necessitate, sed causa honoris, & cuiusdam solemnitatis, & num. 10.
- 5 Papa, & Imperator sunt duo supremi Principes, qui simul concordantes omnia possunt.
- 6 Solennitas aliis requisita ratione iusta causa, & utilitatis publica omitti potest.
- 7 Forma omnis, & solennitas substantialis actus Papæ, & Imperatoris non afficit.
- 8 Facta à Principe non possunt ex defectu formæ, & solennitatis invalidari.
- 9 Coronatio Imperatoris sepius fuit quoad ordinem, & locum alterata.
- 10 Et ea est de iure positio.
- 11 Papa, & Imperator ad obseruantiam iuris positivi plenè etiam absque iusta causa non tenentur.

EPITOME.

IMPERATOREM CORONA aurea posse per Papam alibi, q̃ in vrbe Romana ualide coronari, hic ostenditur.

CONSILIVM PRIMVM.

Dei Opt. Max. auxilio inuocato.



VIENS satisfacere petitioni R. D. mei, id, quod uerū fore existimo, pro ingenij mei uiribus exponā, me tamen correctioni R. do. suæ, ac cuiuslibet rectius sentientis subiiciendo. Prætermisiss itaq; pluribus, quia dici solet, in multiloquio nō deesse peccatū, ac in paucis et ueritate consistere, uidetur de iure posse concludi, q̃ Papa per se, uel legatos suos, præsertim existente aliqua iusta causa, possit Imperatorem, seu Regē Romanorū canonicè electū, extra urbē Romanā, ubi sibi, & Imperatori uidebitur, coronare, nō obstante quacūq; alia consuetudine, seu dispositione contraria. Nā quāuis proprius locus coronationis sit ciuitas Romana ob nonnullas solennitates, & ceremonias, quæ sunt in illo actu seruandæ, ut in cle. ro mani. de iureiuran. & uoluit Cyn. in l. benè à Zenone. c. de quadrien. præscrip. in fin. uerb. c. Adrianus. il. 2. 63. distinc. c. venerabilem. de electio. & Bal. in c. 1. in fi. de pac. iuramen. firman. in vñb. feudo. in antepen. col. tñ si coronatio alibi facta fuerit, ualebit, & nihil,

quod legitimè obsit, obijci poterit. Hanc cōclusionē sequuti fuerūt quamplurimi docto. qui hoc expressè tangunt, inter quos fuit Innoc. in c. venerabilē. de electio. circa princ. quē refert Domin. de S. Geminiano in c. legimus. 93. distinc. & gl. magna in clem. 1. de iureiuran. quæ illū sequitur, quæ inquit, q̃ si Imperator in loco debito coronam accipere nequeat, nihilominus ab archiepiscopo Colonienſi auctoritatē administrandi posset recipere, uel sua auctoritate ex electione acciperet, idem uoluit Bald. in d. l. benè à Zenone, & ibi Alber. & sequitur expressè Guliel. in clemen. 1. de iureiuran. quē refert, & sequitur ibi Ioan. de Imol. dicentes, q̃ licet Imperator sit Romæ coronandus, tñ potest coronā alibi recipere, quia locus non est de substantia, nec de forma actus, sed modus tantū. c. si. de restitu. spolia. locus enim, & tēpus sunt concomitantia casuū specialia, sed nō generū. c. Abbate sanē. de re iudica. in 6. in fi. Bald. in l. 2. in fi. 2. col. C. de sacrosanc. eccles. & in l. presbyteri. C. de episc. & clericis, & tñ uolunt Hostien. Archi. Goffred. & cōiter ceteri docto. ut refert, ac sequitur Perrus de Anchar. in clemen. ne romani. de electio. in S. sanē. quamuis iura uideantur certū locū in electione Pontificis exigere, uidelicet locū, in quo defunctus fuit, ut in c. ubi periculū. de electio. in 6. & in d. clem. ne romani, tamen non est de substantia electionis, quin ualide fieri possit in alio loco, ubi magis expedit, & cōgruit, maximè existente causa, ut per eos: ergo similiter concludendū est tam de electione, q̃ de coronatione Imperatoris, quia non est diuersa ratio, & iura minus illā ad certū locū, quā Papæ electionem altringunt. Hanc eandē sententiam expressè etiam sentiunt Laurē. & domin. Cardin. in clemen. præallegata. in 16. notab. dicētes, q̃ licet super altari, & sic Romæ in ecclesia Sancti Petri consecratur, coronetur, & iuret, tamen hoc nō est ita de substantia, quin hæc possint alibi fieri, quia hi sunt quidam modi debiti. Hoc idem uoluit Alber. de Rosa. in suo dictionario, in uerb. corona dicens, q̃

3 Imperator triplicem coronam recipit, primam argenteam in Almania, ferream in Modoetia Comitatus Mediolani, & auream in diuersis locis. glos. tamen & Doctor. in d. cle. 1. de iureiur. aliter uidentur loqui respectu qualitarum coronarum, quia uolunt, q̃ Imperator ferreā prius accipere debeat in Almania, sed ista euenerunt ex diuturnitate temporis, quia primo Imperatores soliti erāt coronari corona argentea, deinde ferrea, hodie uerò prius coronantur corona ferrea, ut dicit do. Card. in d. cle. 1. in fi. in 2. col. in vers. quæro quia &c. & Alber. in d. l. benè à Zenone. in 8. col. dicit q̃ hæc coronationes fieri honoris, & cuiusdā solennitatis causa, non autem necessaria. Idem tē.

ner Pau. de Cast. in l. publicus. in prin. ff. de cond. & demon. quod Imperator quis efficiatur ex sola electione, nec sit necessaria coronatio, neq; confirmatio, sicut dicitur de Papa. Prædictam conclusionem corrobora, nam ꝑ ad actū coronationis triplex requiritur corona, & in diuersis locis secundū certum ordinē ꝑstanda, ut per glo. in d. cle. 1. & ibi doct. nā primo coronari debet argentea, secundo ferrea, tertio aurea, ut per Alberic. in dicto suo dictionario, & per Card. in d. clem. 1. in fi. in s. colum. ꝑd alio tempore prius ferrea, secundo argentea, & tertio aurea coronabatur, ut ibi per do. Card. quā igitur rōne hac solēnitas potuit, quoad ordinē, & qualitātē coronarū mutari, & alterari, eadē etiā quo ad locum poterit alterari, & mutari, non enim dari potest rō diuersitatis, ergo idē dicendū est in utroque casu. l. a titio. ff. de uerbo. obli.

¶ Præterea ut præsupponit glo. in d. clem. 1. cum quā omnes docto. pertransseunt, secunda corona quāuis ex primo instituto debeat dari in uilla Modetiēsi dicecelis Mediolani, tamē sape in hoc uariatū fuit, qā data fuit i ciuitate Mediolani in ecclesia sancti Ambrosij, & ob hoc coronatio non fuit inualida, ut exēplificat glo. ibi in Henrico Imperatore. Ergo similiter ex identitate rationis dicendū est de tertia corona, q si datur in alio loco non cōsuetū, ob hoc coronatio nō erit nulla, nec reprobāda, quoniam pro solēnitate coronationis triplex danda est corona, nec una magis est necessaria, quā alia, nec una magis pōt omitti, quā alia, cum solēnitas, & forma dicatur esse qd indiuiduū, ut in l. hac consultiſſima. C. qui testa. fac. poss. Non adest igitur rō, quare magis hac solēnitas sit alteranda, seu alterari possit in una, quā in alia, sed quādoq; facta fuit alteratio, & mutatio tam respectu loci quo ad duas primas coronas, quā respectu ordinis, ut supra: & hoc non obſuit coronationi, ergo idē dicendū est posse fieri respectu tertiæ coronæ aureæ, q in urbe Roma dari solet, & maximē, quādo adest aliqua iusta causa illam in alio loco dandi, ac cedente mutuo consensum amborum principum,

6 quia, ꝑt inquit, Bal. in l. 1. ff. de cōst. princip. Papa, & Imperator sūt duo supremi principes, qui simul cōcordantes oīa possunt, aliās quilibet in sua iurisdictione pōt. In casu aut nostro non modo una, sed fortē multiplex adest causa iusta alterandi hanc solēnitatē, seu formā, præsupponendo esse de forma, q dari debeat Romæ, ergo &c. Nā ꝑ rōne iustæ causæ, & utilitatis publicæ solēnitas aliās requisita pōt omitti, seu alterari, ut uoluit Sali. in l. fi. in princ. de iure dotium, & Bal. Nouell. in suo tracta. dotis in 6. parte in 44. & 48. priuilegio. ¶ Rursus hac solēnitas coronationis non est de substantia, nec de forma, & consequenter non necessaria saltē respectu loci, quia, ut dictū est, locus non est de forma, nec de substantia, argu. c. fi. de restit. spolia. cum similib. supra allegatis. Ergo si quo ad locū respectu alicuius coronæ alteretur, prout aliās alterata fuit, huiusmodi solēnitas actus coronationis non uitabitur, quia ꝑ omnis forma, & solēnitas substantialis non afficit actus Papæ, & Imperatoris, cum ipsi sint super omni forma, & substantia actus: possunt enim omnem rei substantiam mutare, ut habetur per glo. in c. quanto. de trāslatio. episc. nec est, qui eis dicere possit, cur ita facitis. ut ibi. Et ideo Hostiē. in summa de electio. in §. qualiter. dixit, q ꝑ facta a principe nō possunt rōne defectus formæ, & solēnitatis inuali dari, & faciunt nō. per glo. in c. 1. de re iudica. in 6. ubi sententia lata a principe non sedendo, nec i scriptis, ualeat, quāuis aliās scriptura ꝑ forma substantiali requiratur, ut ibi, & facit tex. in l. pen. C. de dona. inter uir. & uxo. Præterea dicit Hosti. i c. sup. qbusdā de uerb. signi. q ꝑ coronatio requiritur, seu sit ad benē esse, sed

non est necessaria, quia omitti potest, & paucos operatur effectus, ut colligitur ex ijs, quæ uoluit Bar. in extrauagan. ad reprimē. in ner. reges. & Alb. in d. l. benē a zenone, ergo si fiat coronatio cū aliquali alteratione, & mutatione, ꝑpter hoc non debet uitari arg. l. unica. §. 1. C. de rei ux. act. & per glo. in uer. transitu Insti. de libert. ibi, & est ratio, quia sine eo fieri poterat &c. Fuit enim introducta hac solēnitas coronationis a iure positio, nā prius Imperatores creabantur per exercitū militū absq; alia coronatione c. legimus 93. dist. & sepius fuit hac solēnitas alterata, & immutata tam quo ad ordinē, quā quo ad locū, ut supra, & ꝑsupponit glo. in d. cle. 1. ꝑ quæ immutatio, & alteratio arguit illā esse de iure positio, ueluti ēt probatur in d. c. uenerabilē. & in d. cle. 1. & in c. Adrianus. 63. dist. Bal. in §. hoc quod nos. in 3. col. de pace cōstā. Ex quibus infertur, q ꝑ Papa, & Imperator ad illius obseruantia plenariē, & totaliter ēt absq; iusta cā nō tenentur l. digna uox. C. de legi. qā sunt super oē formā iuris positū, ut supra, & ipsi oēs leges posituæ sunt subiectæ, quia illas ad nutū tollere, & mutare possunt c. proposuit. de concess. pben. §. dubitatū. in auth. de in cest. nupt. & ambo Dij sunt, ꝑt est de mēte glo. in d. c. quanto. que de ambobus loquitur, & dicit glo. in l. iubeamus nulla. C. de sacros. eccl. q Imperator dī Deus terrenus: & ideo ex ꝑcepto Dei oēs creature tenentur illis obedire, nec ꝑceptis suis cōtrahere dēnt c. 2. c. omnes. & c. solite. de malo. & obed. nulla igitur lege positua possunt ad aliquid faciendū, & seruandū coartari, etiam si id esset introductū pro forma, & solēnitate, ut supra. ¶ Sed nō uideo ēt aliquo iure ꝑbati, q actus coronationis a iure fuerit pro forma, & substantia introductus, quia & si coronatio fieri debeat, non tamen pro eius substantiali forma requiritur modus traditus, & maximē respectu loci, tum quia certus locus nō dicit de substantia, ut supra tū ēt quia nō reperit, q canon ipso iure uitiet coronationē, si aliter facta fuerit, nec canō, seu lex prohibitiuē loquitur, nec cū clausula decreti, nec per uerba, q aliās solent formā substantialē importare, sū quod habetur per Alexā. & alios in l. 1. ff. de lib. & posth. & per Bal. in l. nō dubiū. C. de legi. per Ant. & Mod. in c. cū dilecta. de rescr. ergo ordo illius omniſſus, seu locus alteratus non dicit coronationē uitare, tanquā illa sint de leui solēnitate, q omiſſa nō solet uitare, ut est tex. & ibi Bar. & Alex. in l. 1. in fi. ff. de uer. inspi. & in l. fi. §. cū igitur. C. de iur. de liber. & hi in d. c. cū dilecta. Et posset hoc infinitis rōnibus, & argumētis demonstrari, sed ne sim lōgior, his nunc sum cōtētus. An aut aliquo tēpore Romani Imperatores alibi, q Romæ coronati fuerint, cū id sit facti, de industria prætermitto, qm, ut inquit Iurecōsultus in l. omni. ff. de iur. & fac. ign. cū ius finitū possit esse, & debeat, eius ignoratiā non excusat, facti aut interpretatio plerūq; ēt prudētissimos fallit. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Inter iudeos eorum consuetudo est seruanda in suis contrahibus, aliisque negotiis, dummodo lex civilis illam expresse non improbet, & num. 9.
- 2 Vniuersalis negatiua magis negat, & excludit, quā uniuersalis affirmatiua affirmet, & includit.
- 3 In successibus iudeorum lex mosaica, & veteris testamenti, non autem lex civilis imperialis inter eos seruanda.
- 4 Iudæi coram arbitris habregis litigantes quo iure utuntur.
- 5 Inter iudeos in eorum actibus, & negotiis, in quibus Christianus non interuenit, lex mosaica seruanda, nisi lex civilis expresse prohiberet, ipsos illa in certis negotiis uti.
- 6 Iudeorum lex specialis est lex mosaica.
- 7 Iura municipalia prius, q iura cōia, & imperialia seruari debent.
- 8 Iudæi non humanis, sed diuinis constitutionibus subiiciuntur.

Emptor

- 10 Emptor secundum legem, & consuetudinem iudeorum locatori stare tenetur, & nu. 14.
 11 Contrahentes in dubio semper secundum naturam contractus, & secundum quod iura eorum permittunt, inter se contraxisse videtur.
 12 Emptor rei alicuius solum ius, quod videtur in re habebat, emisse, censetur, quando emptor etiam in genere, licet non in specie qualitatem rei, iurisque venditoris sciuit.
 13 Quid sit ignoraret.
 15 Emptor habens notitiam locationis rei sibi vendite alteri facta illi stare tenetur, & conductorem non potest expellere.
 16 Vendens, & cedens iura, quae habet in re aliqua quo de emptione, et ad promissionem de tradendo rem vacuam, et expedita teneatur.
 17 Vendens quando tradendo rem vacuam, et expedita eo mo, quo potest, liberetur, et quando ea liberata, vacua, et expedita tradere debet.

E P I T O M E.

INTER IUDAEOS in eorum actibus, & contractibus legem mosaicam, & veteris testamenti, eorumque consuetudinem, quae a lege civilis imperiali non sit expresse improbata, seruari.

Et emptorem secundum eorum legem, & consuetudinem locationi stare debere, eaque durante, non posse conductorem expellere, hic demonstratur.

C O N S I L I U M I I.

- I**N causa Dauit hebraei, primo uidentum est, an in actibus, & in contractibus hebraeorum seruari debeat lex mosaica, & veteris testamenti, eorumque consuetudo, & usus, an uero lex civilis: Et concludendum est inter ipsos legem suam veteris testamenti, eorumque consuetudinem, & non legem civilem seruari debere, primo per textum in cap. qui sincera. 4. 5. distinct. 7. per quem docto. ibi notat indistincte, quod inter iudeos seruanda est eorum consuetudo, & Caldar. in tit. de consuetudine. in consi. 2. dicit, seruandam esse inter iudeos illam consuetudinem, quae habet, quod inter iudeos periti legis Abrahae scribendi testamenta potestatem habeant, & scripturae illorum tanquam publicae, & authenticae stent, & in c. sicut iudaei. extra de iudeis dicitur, quod nullus christianus immutare praesumat consuetudines bonas, quas iudei haecenus inter eos seruare sunt soliti: quem text. noto, dum uniuersaliter, & negatiue dicit, nullus christianus, quia uidentur omnes etiam habentes iurisdictionem includere, quoniam 1. uniuersalis negatiua magis negat, & excludit, quam uniuersalis affirmatiua affirmet, & includat, arg. not. per glo. in l. alienatum. §. donationis. ff. de uerb. signi. Bald. in c. 1. in princ. in ult. col. de prohib. feud. aliena. per Feder. & dum ille text. dicit, bonas consuetudines, uoluit solum excludere illas, quae prorumpunt in contumeliam creatoris, & quibus deluduntur christiani in lamentationibus dominicae passionis, ut ibi per glo. ergo infertur, quod aliae eorum consuetudines circa contractus, & aliae eorum negotia sunt seruanda, ut uidetur tex. in l. iudeos. C. de iudeis. ibi, sed ritus suos citra contemptum christianae legis retineant, ubi glof. inquit ritus suos, hoc est consuetudines suas, & ita per illum text. tenent Ioan. Cald. in d. consi. 2. & in consi. 30. in tit. de testamen. Alex. in cōsi. 6. in 6. uol. & Barba. in cōsi. 15. in 1. uolu.
 3. Præterea 1. in successione inter ipsos seruanda est lex mosaica, & veteris testamenti, non autem lex civilis Imperialis, ut per Calda. in d. consi. 30. Alex. in l. 1. in 10. col. ff. si cer. per. Feli. in c. 1. extra de constitu. in 12. col. in §. limit. & Alex. in d. cōsi. 6. ergo & in contractibus similiter seruari debet, quia cum non appareat ratio diuersitatis, idem ius in quoque esse debet. l. a titio. ff. de uerbo. obli. cū simil. ¶ Tertio 1. indu co. l. iudaei. C. de iudeis. ubi quauis quando agitur coram iudicibus ordinariis, iudaei iure Romano uti debeant,

- tamen quando de eorum litibus coram eorum arbitris hebraeis litigat, iure publico, hoc est Romano uti non debent, ergo iure proprio. ¶ Quarto 1. inter iudeos in eorum actibus, & negotiis, in quibus christianus non interuenit, seruanda est lex mosaica, & ab illa non est, recedendum, nisi lex civilis expresse prohiberet ipsos iudeos illa in certis negotiis uti, ut uoluit Io. Cald. in cōsi. 10. in tit. de cōsi. & sequitur Alex. in d. cōsi. 6. & l. iudeos ad fin. C. de iud. sed lex imperialis non uetat iudeos uti lege sua ueteris testamenti, & eorum consuetudine in contractibus inter ipsos celebratis, ergo inter eos lex mosaica, & eorum consuetudo seruanda est arg. l. iubemus. C. de testam. & l. precipimus. C. de app.
 6. ¶ Quinto 1. lex mosaica est lex spalis ipsorum iudeorum iuxta illud Ioan. cap. 18. legem habemus, & secundum legem nostram debet mori, & ibi, tollite eum, & secundum legem uestram ipsum iudicare, quasi Pilatus interloquutus fuerit, quod inter ipsos hebreos non lex imperialis esset seruanda, sed lex sua, tanquam lex spalis, per quam generali derogatur: ergo ubicumque inter iudeos daretur concursus legis mosaicae, & legis imperialis, lex mosaica tanquam spalis seruanda esset, quia lex spalis derogat generali, & cōi, sicut spēs derogat generi. c. generi de reg. iur. in 6. c. 1. de rescri. & l. sanctio legum. ff. de poe.
 7. Et 1. sicut inter omnes homines prius seruari debent iura sua municipalia, quam iura cōia, & imperialia, quia per legem municipale, & consuetudinem particularem in loco, seu inter certas personas iuri generali, & cōi derogatur. l. oēs populi. ff. de iust. & iur. §. ius aut ciuile. Insti. de iur. nat. gen. & ciui. cū ibi not. ita inter ipsos iudeos prius seruanda erit lex mosaica tanquam eorum lex municipalis, & particularis, deinde in ijs, in quibus lex mosaica non puidet, seruari debebit lex imperialis, & cōis, quia per legem mosaicam tanquam municipale inter hebreos dicitur legi generali, & cōi imperiali derogatum. d. l. iudei. iunctis praemissis. Et idē dicendum est de eorum consuetudine, quae tanquam particularis ipsorum quoad eos dicitur iuri, & legi cōi derogare. §. pen. Insti. de iur. nat. gen. & ciui. l. de quibus. ff. de legi. c. consuetudo. 1. dist. & ita arguit Cald. in simili in d. consi. 30. in tit. de testa. & refert, ac sequitur Feli. in c. iudei. il. 2. extra de iud. Et 1. iudei non humanis, sed diuinis consuetudinibus subiiciuntur. c. oia. 12. dist. c. si solus. §. dist. & ibi gl. not. ergo iudei in suis negotiis, ut in successione, contractibus, & alijs debent leges, & consuetudines suas seruare, dum lex civilis illas expresse non improbet, arg. l. quod si nolit. §. q. assidua. ff. de edil. edic. l. 2. C. q. sit lōg. cōsue. c. cū dilectus de fi. istr. & l. sp. 1. stipulationib. ibiq. Bar. & Moder. ff. de re. iur.
 ¶ Et ex praedictis infertur, quod lex mosaica hebreorum disponat, quod quicumque locatio rei ad certum tempus facta fuit, durante locatione, dominus, & locator non possit ex aliqua causa iusta conductorem expellere, dum conductorem seruauerit locatori promissa, et si locator, & dominus re locatam uult, & necessitate sua, uel illam reparare uellet iuxta. l. edē. C. loc. q. lex in hoc est contraria legi hebreorum, q. (ut ab eorum peritis habui) disponit locationem, ea durante, iudicari eē uēditionē, ergo haec lex, & consuetudo hebreorum erit inter ipsos seruanda, & non lex civilis: Infertur
 10. itaq. 1. quod & si secundum legem civilem emptor rei locatę non teneatur stare locatori, quia potest illum expellere, ut in l. emptorē cū ibi not. C. loca. cū simil. tamē secus erit inter ipsos iudeos per eorum legem, & consuetudinem, quod uult conductorem ante finem locationis a nemine posse repelli, ergo in casu nostro Vitalis emptor domus, & cessionarius iurium, quod Dauit habebat, non poterit excludere Simonem hebreum conductorem domus, & cessionarium iurium dicti Dauit ad certum tempus, quia priora iura in domo, & iuribus praedictis habuit. Præterea ex quo Vitalis emptor sciuit legem suam, & consuetudinem he-